

Etikettering VO EU 2019/1009 EU-bemestingsproducten

4 Groeimedia PFC 4

Deze instructie is bedoeld als handvat voor de uitvoering van de EU-regels voor de etikettering van EU-bemestingsproducten met CE-markering. Vanaf 16 juli 2022 gelden er nieuwe regels voor de etikettering van EU-bemestingsproducten voor de Europese markt. Deze staan in de bemestingsproducten verordening EU/2010/1009:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02019R1009-20220716>

4.1 CE-markering en ID-nummer

EU-bemestingsproducten zijn te herkennen aan de CE-markering. Deze **moet** ook op het etiket worden aangebracht. De plek van de CE-markering op het etiket is vrij te kiezen.

Als het product gecertificeerd is volgens module D door een certificerende instantie (de aangemelde instantie, *notified body of NoBo*) dan moet het nummer van de certificerende instantie ook op het etiket worden vermeld. Bij groeimedia zijn dat bijvoorbeeld producten die compost uit CMC 3 of digestaat uit CMC 5 bevatten.

4.2 Aanduiding van Groeimedium PFC 4

Voor groeimedia uit PFC 4 is de aanduiding "Groeimedium".

4.3 Gehalten Groeimedium PFC 4

Voor een groeimedium moeten de gehalten van de volgende parameters worden vermeld.

Parameter	Uitgedrukt als
elektrische geleidbaarheid (behalve voor minerale wol)	mS/M
pH;	
stikstof (N), indien boven 150 mg/l CAT oplosbaar*	Uitgedrukt als mg/L CAT oplosbaar
fosforpentoxide (P ₂ O ₅), indien boven 20 mg/l CAT oplosbaar*	Uitgedrukt als mg/L CAT oplosbaar
kaliumboxide (K ₂ O), indien boven 150 mg/l CAT oplosbaar*	Uitgedrukt als mg/L CAT oplosbaar
productiedatum	

* extraheerbaar door CaCl₂ /DTPA (calciumchloride/diethyleentriaminepenta-azijnzuur; "CAT-oplosbaar"),

4.4 Bestanddelen CMC Groeimedium PFC 4

EU-bemestingsproducten mogen uitsluitend bestanddelen bevatten die zijn opgenomen in een van de Component Material Category, de CMC's. Alle **bestanddelen die meer dan 5%** van het product uitmaken (bij vloeibare producten 5% van het drooggewicht) moeten worden vermeld op het etiket. Daarbij gelden de volgende regels

- Het daadwerkelijke percentage hoeft niet te worden vermeld.
- De bestanddelen dienen te worden vermeld in afnemende volgorde van het drooggewicht.
- Bij chemische stoffen (of een mengsel van chemische stoffen) moet de naam/identificatie volgens de CLP verordening en CAS nummer worden vermeld.
- In de natuur voorkomende gedolven stoffen kunnen met hun mineralogische naam worden aangeduid, met -voor zover beschikbaar- het CAS of EG-nummer. (Bijvoorbeeld: Bijvoorbeeld kalksteen CAS-nr. 471-34-1).
- Bij elk bestanddeel wordt aangegeven tot welke CMC het behoort met de hele aanduiding.
- Als een CMC meerdere keren moet worden genoemd maar dat bij de herhaling- ook met enkel het CMC-nummer.
- Voor de overzichtelijkheid mogen de aanduidingen (namen) van de CMC ook in een voetnoot worden vermeld.
- Bij bemestingsproducten die compost en/of digestaat bevatten, wordt aanbevolen om de bestanddelenlijst aan te vullen met de gebruikte grondstoffen. Bijvoorbeeld: Compost CMC 3 (groencompost); Digestaat CMC 5 (gedroogd digestaat uit energiegewassen en bioafval); Digestaat CMC 5 (vaste fractie van digestaat uit energiegewassen en bioafval van plantaardige oorsprong)

CMC nummer	aanduiding
CMC 1	stoffen en mengsels als primair materiaal
CMC2	planten, delen van planten of plantenextracten
CMC 3	compost
CMC 4	digestaat van verse gewassen
CMC 5	ander digestaat dan digestaat van verse gewassen
CMC 6	bijproducten van de levensmiddelenindustrie
CMC 7	micro-organismen
CMC 8	nutriëntenpolymeren
CMC 9	andere polymeren dan nutriëntenpolymeren
CMC 10*	afgeleide producten in de zin van Verordening (EG) nr. 1069/2009 (*)
CMC 11	bijproducten in de zin van Richtlijn 2008/98/EG(**)

* Verordening (EG) nr. 1069/2009: hiermee wordt verwezen naar de definitie in de dierlijke bijproducten verordening. Er zijn vooralsnog geen bestanddelen opgenomen in CMC 10

** Richtlijn 2008/98/EG: hiermee wordt verwezen naar de definitie in de Kaderrichtlijn afval, in Nederland geïmplementeerd in de Wet Milieubeheer

Bestanddelen die minder dan 5% van het gewicht uitmaken mogen eventueel worden vermeld, maar niet onder de afdeling 'bestanddelen'. Deze mogen wel worden vermeld bij de 'aanvullende informatie', waar ook overige vrijwillige informatie kan worden verstrekt.

4.5 Instructies voor gebruik Groeimedium PFC 4

Op het etiket moeten instructies voor het gebruik van de bodemverbeteraars, met inbegrip van de doseringen, het tijdschema, de frequentie en beoogde gewas worden gegeven. Vermeld in ieder geval het volgende:

- Algemene dosering en of maximum dosering, en
- Een standaardzin met verwijzing naar specifieke informatie: "Neem contact op met (naam producent) of (naam distributeur) voor meer specifieke aanbevelingen (contactgegevens)", of
- Daarnaast een zin met de volgende strekking: "het product niet in contact met de bodem te gebruiken en er, in samenwerking met de producent, voor te zorgen dat het na het verstrijken van de gebruikstermijn op een verantwoorde wijze wordt verwijderd".

4.6 Aanbevolen opslagomstandigheden Groeimedium PFC 4

Informatie over opslagomstandigheden kan onder meer de volgende aspecten bevatten:

- opslagperiode;
- opslagomgeving (open/overdekt/afgesloten; afgedekt; droog enz.);
- opslagtemperatuur/vochtigheid;
- opstapelen;
- incompatibiliteit met andere materialen;
- "Raadpleeg ook de informatie in het veiligheidsinformatieblad (VIB)" (indien verstrekt).

Pictogrammen waarop goede praktijken worden getoond, mogen worden gebruikt zolang ze duidelijk en niet misleidend zijn. Bij het gebruik van pictogrammen is het belangrijk om dubbele etikettering met pictogrammen onder Veiligheid en milieu (CLP) te vermijden.

Voorbeelden van pictogrammen:

4.7 Veiligheid en milieu Groeimedium PFC 4

Groeimedia die **dierlijke bijproducten, ricine of cacao doppen** bevatten moeten de volgende vermeldingen op het etiket overnemen:

- Dierlijke bijproducten (in de zin van Verordening (EG) nr. 1069/2009), met uitzondering van mest, "Landbouwhuisdieren mogen niet worden gevoerd, noch rechtstreeks, noch door grazen, met groenvoer afkomstig van land waarop het product is toegepast, tenzij het maaien of grazen plaatsvindt na het verstrijken van een wachtermijn van ten minste 21 dagen."
- Ricine: "Gevaarlijk voor dieren bij inslikken".
- Cacaodoppen (verwerkt of niet-verwerkt): "Giftig voor honden en katten".

Groeimedia die een polymeer CMC 9 bevatten dat wordt gebruikt als bindmiddel moeten de volgende vermelding op het etiket overnemen: "het product niet in contact brengen met de bodem en er, in samenwerking met de producent, voor zorgdragen dat het na het verstrijken van de gebruiksstermijn op een verantwoorde wijze wordt verwijderd".

Relevante informatie ter beheersing van risico's voor de gezondheid van mensen, dieren of planten, voor de veiligheid of voor het milieu moeten worden opgenomen. Pictogrammen (behalve CLP-gevaarpictogrammen als het product niet is ingedeeld) mogen worden gebruikt zolang ze duidelijk en niet misleidend zijn.

Als de CLP-verordening van toepassing is (chemische stoffen), moet het etiket van het product alle op grond daarvan vastgestelde etiketteringsvoorschriften bevatten, waaronder opslagomstandigheden en risicobeheer (gevaarpictogrammen, signaalwoorden, gevarenaanduidingen en veiligheidsaanbevelingen, unieke formule-identificatie (UFI-code) indien van toepassing, vervoersclassificatiepictogrammen, aanvullende voorschriften voor consumptief gebruik enz.).

Een algemene zin zoals "Om risico's voor de menselijke gezondheid en het milieu te vermijden, dient u zich aan de aanbevolen instructies voor gebruik van dit bemestingsproduct te houden" kan worden toegevoegd.

4.8 Overige informatie Groeimedium PFC 4

Productiedatum

De productiedatum van het groeimedium moet worden vermeld als volgt: DD.MM.JJJJ

Hoeveelheid

Bij groeimedia zijn er specifieke regels voor de vermelding van de hoeveelheid van het product:

- voor minerale wol: uitgedrukt in aantal stuks en de drie dimensies lengte, hoogte en breedte;
- voor andere voorgevormde groeimedia: uitgedrukt als de omvang in ten minste twee dimensies;
- voor andere groeimedia: uitgedrukt als het totale volume;
- behalve voor voorgevormde groeimedia, hoeveelheid uitgedrukt als volume van materialen met een deeltjesgrootte van meer dan 60 mm, indien aanwezig;

Typenummer:

Fabrikanten zorgen ervoor dat op de verpakking van EU-bemestingsproducten die zij in de handel hebben gebracht, een typenummer, partijnummer dan wel een ander identificatiemiddel is aangebracht of, indien een EU-bemestingsproduct onverpakt wordt geleverd, dat de vereiste informatie in een bij het bemestingsproduct gevoegde bijsluiter is vermeld.

Contactgegevens:

Fabrikant

Naam

Geregistreerde handelsnaam of geregistreerd handelsmerk

Adres: postadres waarop contact opgenomen kan worden

Fabrikanten mogen voor hun naam de woorden "geproduceerd door" vermelden, maar dat hoeft niet.

Importeur

Naam

Geregistreerde handelsnaam of geregistreerd handelsmerk

Adres: postadres waarop contact opgenomen kan worden

Importeur of distributeur (niet zijnde de fabrikant)

De woorden "(her)verpakt door" + Naam

Geregistreerde handelsnaam of geregistreerd handelsmerk

Adres: postadres waarop contact opgenomen kan worden

Voor verpakkers is het mogelijk om daarnaast de "id-code" toe te voegen die door de nationale autoriteit is verstrekt.

4.9 Aanvullende informatie Groeimedium PFC 4

Indien het product is toegelaten **voor gebruik in de biologische landbouw** volgens de EU wetgeving (Uitvoeringsverordening EU 2021/1165) mag dat worden vermeld.

Bestanddelen **die minder dan 5%** van het gewicht uitmaken mogen hier worden vermeld

Vermelding van nationale keurmerken en certificeringen, indien van toepassing.

Bijvoorbeeld: RHP gecertificeerd (met LOGO) of Keurcompost

Andere vrijwillige informatie moet aan de volgende regels voldoen:

- a. misleiden de gebruiker niet, bijvoorbeeld door aan het product eigenschappen toe te schrijven die het niet bezit, of door te suggereren dat het product unieke eigenschappen heeft terwijl soortgelijke producten die ook hebben;
- b. hebben betrekking op toetsbare factoren;
- c. bevatten geen claims als "duurzaam" of "milieuvriendelijk", tenzij dergelijke claims verwijzen naar wetgeving, duidelijk omschreven richtsnoeren, normen of regelingen waarmee het EU-bemestingsproduct in overeenstemming is, en

- d. claimen (door middel van vermeldingen of visuele voorstellingen) niet dat het EU-bemestingsproduct plantziekten voorkomt of behandelt, noch dat het gewassen tegen schadelijke organismen beschermt.

Nationale voorschriften kunnen op vrijwillige basis worden toegevoegd, zolang ze duidelijk zijn voor de gebruiker en los van het etiket van de verordening bemestingsproducten worden aangebracht.

4.10 Voorbeelden etiket

Voorbeelden hoe een etiket van een EU-bemestingsproduct eruit kan zien zijn te vinden in de Leidraad etikettering: *Mededeling van de Commissie over hoe het etiket als bedoeld in bijlage III bij Verordening (EU) 2019/1009 van het Europees Parlement en de Raad eruit dient te zien 2021/C 119/01*:

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:52021XC0407\(04\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:52021XC0407(04))

Versie 1: mei 2022

[Deze handreiking is opgesteld door het NMI in opdracht van Meststoffen Nederland.](#)

Deze instructies zijn met zorg samengesteld maar uiteindelijk blijft de juridische tekst van de Europese Commissie leidend. Meststoffen Nederland of NMI aanvaarden geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten of schade van welke aard ook die het directe of indirecte gevolg zijn van het hanteren van deze instructies.

Gebaseerd op VO EU/2019/1009 (geconsolideerde versie mei 2022), Leidraad etikettering EU- bemestingsproducten (2021/C 119/01) en het FAQ document versie 2